

Kolosi

Naoa itəm Pol təməte tuwin kəm iəfak min ikin Kolosi

Nəghatən əkuəkir rəha naoa u Kolosi

?Pah təməte naoa u? Aposol Pol təməte naoa u.

?Təməte tatuwin kəm pah? Təməte tatuwin kəm niməfak əpəh Kolosi, taon asol kit əpəh nitən asol Esia.

?Nəmegəhən tahro nulan nian təməte? Katən məmə okəm-naka Epafra təmətuoun niməfak əh Kolosi. Pol təsuwinən məplan niməfak əh, mətə iəgətun eiueiuə neen kəmotuwa e niməfak. Koatən məmə okotəkəike kətəu-pən suatip neen rəha nagwənən ne nənimən, kən kəfak kəm nagelo min, moatən məmə Kristo in sənəmə ilis pik. Koatən məmə koatos nitunən neen itəm koatəhluaig, moatən məmə nitunən ne nolən rəha etəmim in nat kit itəm iahgin pik.

?Təməte naoa u o naka? Pol təməte naoa u məmə otoh nəgətunən eiueiuə min itəm koatatig e niməfak. Molkeike məmə otən-iarəp məmə Kristo in ilis taprəkis-in natimnat rafin, kən iəfak min okəsotagileən e nəgətunən eiueiuə min əh, mətə-inu ilat nat əpnaripin əm.

Pol təmətuoun rəhan nəghatən

1 ¹Io Pol, u io aposol kit rəha Kristo Iesu, itəm Uhgin təmitəpun rəkis io məmə rəhan. Itimlau piətət Timoti etuatig, ²kən nikitimlau tətəgien məmə iatuəghat kəm itəmat e naoa u, itəm iatuəte matuahl-ipinə kəm itəmat netəmim rəha Uhgin əpəh Kolosi, inu piak min ne winik min e Kristo itəm nakotahatətə əskasik lan. Itimlau iatuəfak məmə nəwirən ne nəməlinuən rəha Uhgin Tata rəhatat in otəkəike mətatig otəmat.

Pol təmənwiwi Uhgin o netəm Kolosi

³Nian ekoatəfak otəmat kəm Uhgin u tata rəha Iəramərə Iesu Kristo, kən nian rafin ekoatən tagkiu kəm in o rəhan wək e nəmegəhən

rəhatəmat, məto-inu emotəto ⁴ məmə rəhatəmat nahatətəən təskasik ron ne nolkeikeən rəhatəmat tatuwin o netənim itəm koatəfak.^a ⁵ Nahatətəən ne nolkeikeən rəhatəmat tol min-nulan məto-inu nəkotitun wir e nikitəmat məmə Uhgın otos-ipinə kəm itəmat nat naka itəm in təmol əpen-əpenə lan əpəh ilis e nego e neai. Nəmotəto rəkis natimnat min əh e nəghatən pahrien, inu nammusən təwir rəha Iesu Kristo. ⁶ İkin min e nətueintən u, nammusən təwir tatoe-in noan matəwiə matol wi nəmegəhən rəha netənim. Tol əm mə inu nian itəmat nəmotəto motitun nıpahrienən əh e nəwirən rəha Uhgın, kən tatəwiə min matoe e rəhatəmat nəmegəhən.^b ⁷ Inu suah u Epafras, tınən rəkis nəghatən u kəm itəmat. In etənim wir kit itəm tatos rəhatımlau nəghatən. In etənim kit tatətul əskasik o nolən wək rəha Kristo kən mətasitu etəmat. ⁸ In təmən kəm itımlau nolkeikeən rəhatəmat itəm tatuwin o netənim itəm Narmin Rəha Uhgın təmos-ipinə kəm itəmat.^c

⁹ Tol min-nulan, e nian itimat emoatəto nammusən əh, kən ekoatəfak e nian rafin otəmat. Ekoatətapəh-in o Uhgın məmə in otətəlmin itəmat e rəhan nətəligən ne nenatigən pəs nəkotitun wir nəwian.^d ¹⁰ Ekoatəfak nulan məmə naliwəkən rəhatəmat otos-ipən nisıaiiən kəm Uhgın pəs tol nıkin tətəgien ron. Məto-inu nəmegəhən rəhatəmat tatoe-in noan itəm təwir o wək rafin rəha Uhgın itəm noatol. Pəs Uhgın otasitu etəmat məmə nəkotitun wir in. ¹¹ Ekoatəfak məmə nəsanənən asol rəha Uhgın otol itəmat nakotəsanən e nian nəratən tatuwa. Pəs nəkoatətul əskasik kən nətəligən rəhatəmat təfəməh, kən nagienən tətətig etəmat,^e ¹² kən nakoatən kəm Tata Uhgın məmə nikitəmat tətəgien o natimat itəm təmol. In təmol itəmat nəkotətəuatıp, məmə nəkotitun nosən nautə rəha Uhgın itəm otəpanuwa. Onəkotos rəhatəmat nautə tahmen e netənim rafin itəm koatəfak motaliwək e nəhag-əhagən rəha Uhgın.^f ¹³ Kən Uhgın təmol nəhlan nian in təmıləs-irəkis kitat e nərəmərəən rəha napınəpən, minol kitat kınotuwa e nərəmərəən rəha Nətın itəm in tolkeike pik.^g ¹⁴ Kən nətın təmıkis kitat e nalpınən rəha təfagə, inəh təmafəl kitat e təfagə rat min rəhatat.^h

Kristo in ilis taprəkis-in natimnat rafin

¹⁵ Nətı Uhgın tahmen-pən əm e rəhan tata itəm kol netənim kəsotehmən.

Aupən aupən aɡın, nian niməptən ne neai ne natimnat rafin kəmoatikə əh, məto Nətın, in tınımaupən matıg rəkis, kən tol-pən in, in ilis tatərəmərə o natimnat rafin min u.ⁱ

a 1:3-4 Efes 1:15-16 **b** 1:5-6 Efes 1:13; 1 Pita 1:4 **c** 1:7-8 Kol 4:12; Flm 23

d 1:9 Efes 1:16-17 **e** 1:11 Efes 1:19; 3:16 **f** 1:12 Efes 1:11,18 **g** 1:13 Luk 22:53; Efes 2:2

h 1:14 Efes 1:7 **i** 1:15 Jon 1:18; 2 Kor 4:4

¹⁶ In ilis mæto-inu in tæmol natimnat rafin e nætueintæn u, ne neai, natimnat itæm katehm ilat o kæsehman ilat, inæh nagelo min, ne iærmis min, ne narmin rat min, ne iæræmæwæ min rafin. Kæn in tæmol natimnat min rafin u mæmæ ræhan.

¹⁷ Kæn in tinimaupæn matig rækis e natimnat rafin. Kæn natimnat min rafin koatatig mæto-inu næsanænæn ræhan tætaskelim ilat.^j

¹⁸ Kæn in æm tatætul aupæn o nimæfak, kæn nimæfak in tatol wæk tahmenpæn e nipætïn, kæn in ræhn-kapæ.

Kæn in næukæti nimæfak, inæh in etæmim itæm in tæmaupæn mæmegæh lilin e nimisæn.

Tol næhlan, in ilis e natimnat rafin.^k

¹⁹ Mæto-inu e næwia Uhgïn, næmegæhæn ne næsanænæn rafin ræhan tætatig æm e Kristo, kæn Kristo in ilis e natimnat rafin.^l

²⁰ Kæn e Kristo, Uhgïn tæmælæhæu næmælinuæn nian nita Kristo tæmaiu e nig kæmæluau, kæn netæmim, ne nat megæh min, ne nagelo min, ne iærmis min, ne natimnat rafin kæmotuwa kuæfimin ilat min e næræmæwææn ræha Uhgïn.

E Kristo æm Uhgïn tæmol natimnat min æh.^m

²¹ Aupæn ikin, itæmat næmoatætul isæu o Uhgïn, kæn itæmat tikimir min ræhan e nætæligæn ræhatæmat, kæn næmoatol tæfagæ rat.ⁿ ²² Mæto roiu æh, Uhgïn tæmol mæmæ itæmat næmotuwa kol kitiah itæmat min e nimisæn ræha Kristo itæm nipætïn tæmækul e nig kæmæluau. Uhgïn tæmol mihin æh lan mæmæ otos itæmat nakotuwa iuæhkir ron, kæn motætuatip e niganæmtin, kæn ræhatæmat nolæn rat tikæ, kæn okul suah kit tæsæn ratæn itæmat.^o ²³ Natimnat min u tol næhlan okæmæ itæmat nækoatætul æskasik e ræhatæmat nahatætæn e Iesu. Næmoatæto namnusæn tæwir itæm tatægætun natimnat itæm Uhgïn otol kæm itæmat æpæh e nego e neai, kæn ræhatæmat nætæligæn otækæike matætul æskasik e natimnat min æh. Namnusæn tæwir u, itæm næmotæto rækis, kæmamnus-iaræp ikin min e nætueintæn, kæn io Pol, Uhgïn tæmaun-in io mæmæ iatæn-iaræp namnusæn tæwir æh.

²⁴ Nikik tagien mæmæ ekatæto nahmææn e nipætik o ræhatæmat nahatætæn. Kristo tæmæto nahmææn e nipætïn mæmæ nimæfak otaiir. Kæn e suatip kitiah æm, io min iatæto nahmææn e nipætik o nipæti Kristo, inu in nimæfak, mæmæ otæwiæ mæskasik. Kæn tol min-næhlan, wæk itæm Iesu tæmætuoun, iakolkeike mæmæ iakasitu e wæk ræha Iesu o nimæfak, kæn matæto nahmææn ron.

²⁵ Uhgïn æm tæmilæs-ipær io mæmæ ekol wæk e nimæfak ræhan. Roiu æh, ekitun nasituæn etæmat o wæk itæm Uhgïn tæmælæhæu-pæn e nelmæk. Ræhak wæk mæmæ iatæn-iaræp næghatæn min rafin ræha Uhgïn pæs nækotitun

j 1:17 Jon 1:1; 8:58 k 1:18 Wæk 26:23; Efes 1:22-23; Nol Æpæn 1:5 l 1:19 Kol 2:9
m 1:20 Efes 1:10 n 1:21 Rom 5:10; Efes 2:12 o 1:22 Rom 5:10; Efes 5:27

wir, ²⁶nəghatən əh in nalpəkau anionən rəha Uhgîn itəm təmatəhluaig o netəmim rafin aupən ikin, məto roiu əh Uhgîn tinuhapik nipətîn kəm rəhan netəmim.^p ²⁷Kən Uhgîn nîkin tagien əm məmə otən-iarəp natimnat wir min rəha Iesu kəm itəmat, netəm naihlua min u kəsənən mə itəmat netəm Isrel, məmə onəkotitun min. Nalpəkau anionən itəm təwir rəha Uhgîn, in tol min-nulan, Kristo təmos nikitəmat, kən nəkotitun motahatətə lan məmə onəkotos rəhan nəwirən itəm təwir agin-əh əpəh e nego e neai. ²⁸Kən itimat ekoatən-iarəp Kristo kəm netəmim rafin. Kən ekoatən əskasik moatəhgaiir e nîkîlat, kən moatəgətun ilat e nenatigən wir, məmə ilat kotuwa iəfak min itəm koatətul əskasik e rəhalat nahatətəən e Kristo. ²⁹Iatol wək əskasik o nat əh, kən e nian rafin iatol wək əskasik pik e nəsanənən asol rəha Kristo itəm tatol wək e nəmegəhən rəhak.^q

Nəkotəkəike motahatətə əskasik e Iesu

2 ¹Iakolkeike məmə nəkotitun mə iatol wək əskasik pik otəmat netəm Kolosi, ne netəm Laotisia, ne neen min itəm koatəfak məto eshmən ilat. ²Iatol wək nəhlan o nîləs-ipərən nətəligən rəhatəmat rafin, nian itəmat nakotîlpîn wir nikitəmat məmə nikitəmat otol kitîəh əm, kən natimnat min u in tatuwa nian nakoatolkeike itəmat min. Kən iatol wək məmə itəmat rafin onəkotos nitunən təwir itəm otol nikitəmat təsanən, kən in otol min məmə nəkotitun wir nəghatən pahrien rəha Uhgîn itəm aupən təmatəhluaig məto roiu tînet-arəp. Kən nalpəkauən anion əh, in Kristo, ³itəm Uhgîn təmərgətain nenatigən ne nitunən wir min rafin rəhan tətətig lan.^r ⁴Io iatəghat nulan kəm itəmat o nahtosiğ-inən nəghatən eiueiuə min rəha netəmim itəm tətəhen o niuw-rəkisən rəhatəmat nətəligən.^s ⁵Tol mə etətig pap isəu otəmat, məto nîkîk tatəht pik itəmat. Kən nîkîk tagien pik məto-inu eməto məmə rəhatəmat nətəligən kitîəh əm, kən itəmat nakotahatətə əskasik əm e Kristo.^t

Rəhatəmat nəmegəhən otəkəike mətətig əm e Kristo.

⁶Məto-inu itəmat nəmotos Kristo Iesu məmə in İərəməərə rəhatəmat, kən nəkotəkəike moatətəu-pən əskasik in. ⁷Otaskəlim Kristo tiəkis tahmen e noki nig tateiuaiu mîləs nəptən, kən pəs rəhatəmat nəmegəhən təwiə məskasik lan. Pəs rəhatəmat nahatətəən otəkəike məwiə matəskasik e nian rafin, nahatətəən inu kəməgətun itəmat lan aupən. Kən nian rafin okotəike moatən kəm Uhgîn məmə nikitəmat təmər mərioah e nagienən o natimnat itəm təmol otəmat.^u

⁸Oatəto wir itəmat məmə netəmim kəsotatuən itəmat e iəgətun eiueiuən rəhalat. Nəgətun eiueiuən əh tatətəu-pən nətəligən rəha

netəmim əm ne nəukəti lou min itəm tatəghat-in natimnat rəha nətueintən əm. Nəghatən min əh tatisi-pən o nətəligən oas min rəha netəmim, məto kəsotisi-pənən o Kristo.

⁹Kən Kristo in Uhgın. Kən in təmuwa mos nipəti etəmim tahmen e kitat, kən natimnat rafın rəha Uhgın tətətiğ lan.^v

¹⁰Kən nian nəmotahatətə e Kristo, kən Uhgın in təmos-ipən natimnat rafın rəha nəwırən kəm itəmat. Kən Kristo tatərəmərə e netəmim ne natimnat rafın itəm koatərəmərə e nətueintən ne neai.^w ¹¹Kən nat kit min e Kristo, nian itəmat nəmotahatətə lan, kən in təməhg-ipən itəmat. Məto səməmə nəhg-ipənən rəha nipətin itəm netəmim koatol, məto nəhg-ipənən rəha nikitəmat itəm Iesu tatol. In təməte rəkis nətəligən ne nolən rat min e rəhatəmat nəmegəhən.^x ¹²Kən e nian itəm kəmau-təlīmın itəmat e nəhau, in nəmtətin kit məmə nəmegəhən əpən rəha təfagə rat rəhatəmat koatimis kən katitənim ilat Iesu, kən Uhgın təməmegəh min e nəmegəhən wi min itəmat Iesu e nəmegəhən rəhatəmat, in əh e nahatətəən rəhatəmat e nəsanənən asol rəha Uhgın itəm təmol Iesu təmegəh min e nimisən.^y

¹³Əpən ikin, nian Uhgın təməsəte rəkisən əh nolən rat min e nikitəmat, kən e niganəmtin, itəmat nəmotimis rəkis o nolən rat min əh. Məto nian nəmotuwa kol kitiəh itəmat Iesu, kən Uhgın tosmegəh min itəmat min. Uhgın təmafəl rəkis nolən rat min rəhatat.^z ¹⁴Nian kitat kəmoatol nolən rat, kən kəmotəht Lou rəha Moses itəm tatən məmə okotimis o nolən rat min əh, kən tatətu-pa nipəgnəmti nəghatən min kəm kitat. Məto Uhgın təməht-ipən nəghatən min əh e nig kəməluau, kən nəsanənən rəhalat tikə.^a ¹⁵E nig kəməluau-in, Kristo in təmol win e nəsanənən rəha iərəmərə min rafın, kən təmərəkin nərəmərəən rəha iərmis min tahmen-pən mə in təmol win elat e nəluaginən asol kit. Kən roiu əh, in təmol rəhan tikimir min kəmotuwa nat əpnəpin əm e niganəmti netəmim.

Iesu tatərəmərə etəmat

¹⁶Tol min-nulan, əsotətəlig-inən nəghatən rəha netəmim itəm kotələhəu-osig məmə nəkəsotolən natimnat neen, məsotunən nagwənən u o məsotənimən nat u. Əsotətəlig-inən nəghatən rəhalat itəm koatən məmə nakol natimnat min u e nian asim min, o e nian rəha məwig wi min, o e nian rəha Sapat.^b ¹⁷Lou min u rəhalat itəm koatəghat-in, kotahmen e narmi nat kit itəm otəpanuwa, məto nipəti natimnat rafın tətətiğ e Kristo.^c ¹⁸Netəmim neen kotausit pik məto-inu ilat koatən mə koatehm nəməhlaiirən min neen itəm nipətəlat tatig. İlat koatən kəm itəmat məmə nəkotəkəike motol natimnat neen itəm tatəgətun məmə rəhatəmat

v 2:9 Jon 1:14,16 w 2:10 Efes 1:21-22 x 2:11 Rom 2:29 y 2:12 Rom 6:4
z 2:13 Efes 2:1,4-5 a 2:14 Efes 2:14-16; 1 Pita 2:24 b 2:16 Rom 14:1-13 c 2:17 Hip 8:5

nätəligən teiuaiu, kən itəmat onəkotəkəike moatəfak kəm nagelo min. Əsotətəu-pənən nätəligən min rəhalat. Nätəligən min əh etəmim əm tatol. Okəmə nəkoatətəu-pən nəghatən rəhalat, kən onəkotakiah e rəhatəmat nəmegəhən. Məto-inu netəm min əh koatos-ipər ilat o nat nīpətin tikə. ¹⁹Netəm min əh kəsotaskəlīmən Iesu tiəkis. Məto Iesu tahmen-pən mə in rəhn-kapə niməfak kənu niməfak in nīpəti Iesu. E nolən kitiah tahmen-pən e nīpəti etəmim, itəm tatilpin ikin e noanol min tatuwin e nikilkilin, kən Iesu tatol mihin əm nat kitiah e niməfak rəhan mə niməfak otəskasik, kən matəwiə e nəmegəhən wir itəm Uhgın tatol tatəwiə.^d

Nəmotos nəmegəhən wi məto-inu itəmat nəmotol kitiah e Iesu

²⁰Nian nəmotahatətə e Iesu, in tahmen mə nəmotimis itəmat min. Kən məto-inu lou təsuwinən o etəmim itəm təmimis, kən nəukəti lou min itəm tatəghat-in natimnat rəha nətueintən əm, nəsanənən rəhalat tikə məmə okotərəməə etəmat. Tol min-nəhlan, iatətapəh otəmat məmə, təhro itəmat nəkoatətəu-pən lou min rəha nətueintən ne, inəh nəghatən oas min itəm koatən məmə, ²¹“Əsaskəlīmən nat u,” o “Əsun asgəwinən nat u,” o “Əsekən nat u.”^e ²²Məto nəghatən min u təmisi-pən əm e nätəligən rəha etəmim. İlat koatəghat-in əm natimnat rəha nətueintən u, tahmen-pən e nəgwənən neen, ne nənimən neen. Məto natimnat min un, okol təsasituən, kən təsərəkinən nikitəmat, məto-inu e nian onəkotos o nakotun, kən tikə min.^f ²³Ekitun mə nian nakoatehm nəghatən min əh, nakotəmə kətah nəghatən aɡin-əh min neen. İlat koatən məmə netəmim okotəfak min-nulan o nəhlan, kən ilat koatən məmə okotol rəhalat nätəligən teiuaiu min-nulan o nəhlan, kən ilat koatən min məmə netəmim okotəike moatehm wir nīpətilat min-nulan o nəhlan e nolən itəm in tiəkis o nīpətilat. Məto iatən-ipinə kəm itəmat məmə nəghatən min əh, rəhalat nəsanənən tikə məmə otahtosig-in nätəligən rat min ne nolən rat min itəm netəmim koatol e nīpətilat.

3 ¹Məto-inu Uhgın təmosmegəh min itəmat min Kristo, kən tol mihin nəhlan, roiu əh itəmat onəkotəkəike motol nikitəmat tətətig əskasik e natimnat itəm tətətig əpəh e nego rəha Uhgın, ikin əh Iesu tatəpələh ikin e nikali Uhgın matip, ikin əh, ikin rəha nəsanənən ne nisaiiən.^g ²İtəmat onəkotəkəike motol rəhatəmat nätəligən tətətig əm e nego rəha Uhgın, pəs nätəligən rəhatəmat otəsətigən e natimnat rəha nətueintən u, ³məto-inu itəmat nəmotimis itəmat Kristo, kən nəmegəhən pahrien rəhatəmat koatəhluəig ilat Kristo itəm tətətig e nego e neai ilau Uhgın. Nəmegəhən wi u, netəmim kəsotəplanən.^h ⁴Nəmegəhən pahrien rəhatəmat in e Kristo əm. Kən nian Kristo otitəlig-pa min, kən Uhgın

d 2:19 Efes 2:21; 4:16 e 2:20-21 Kal 4:3,9; 1 Tim 4:3 f 2:22 Mat 15:9
g 3:1 Mak 12:36; 16:19; Efes 1:20 h 3:3 Mat 6:33

otəgətun Kristo kitat min kəm netəmim rafin, kən ilat okotəplan nəwīrən ne nəsanənən rəhan.

Suatip ətuatip

⁵Məto itəmat onəkotəkəike motapəs aɡin nolən tərət min rəha nətueintən, nolən tərət tol min-nulan: nīpitan ne nəman ne, koatit anion ilat min; ilat koatol nolən tərət tol naulisən o nənən; ilat koatolkeike pik ilat min o nolən tərət; təfagə rat tepət e rəhalat nətəligən; ilat naumis, kən nolən əh tahmen-pən məmə koatəfak kəm narmi nat min. ⁶Nolən rat min əh tatol niki Uhgīn titahmə, kən in otol nalpīnən asol kəm netəmim itəm koatol nolən rat min əh.ⁱ ⁷Aupən ikin, nolən rat min əh koatərəməre e rəhatəmat nəmegəhən. ⁸Məto roiu əh, nəkotəkəike motos-irəkis ilat e rəhatəmat nəmegəhən, kən tol min-nəhlan: nikitəmat təsarətən; nikitəmat ne nohlitəmat təsatiperəh pikən tahmen e kaluəluə; əsolən tərət kəm netəmim; əsən ratən netəmim; əsənən nəghatən itəm tol naulisən o nənən.^j ⁹Soteiuə-inən itəmat min məto-inu itəmat nəmotapeg rəkis nətəligən oas rəhatəmat kən motapəs rəhan nolən min,^k ¹⁰kən nəmotuwīn-in nətəligən wi. Uhgīn tatos-ipinə nəmegəhən wi u kəm itəmat, matol məmə itəmat onəkotuwa motol əm mə in ne. Kən pəs nəkotitun wir in.^l ¹¹Məto e natimnat min əh, in nat ərnapīn əm okəmə ik etəm Isrel, o sənəmə ik etəm Isrel; okəm kəməhg-ipən ik o kəsəhg-ipənən ik; okəmə nəmol-wīr skul o nəsol-wīrən skul; okəmə ik slef əm kit o ik nakatərəməre e netəmim. Məto nat asol in Kristo, kən tətətig min e nəmegəhən rəhatat rafin.^m

¹²Uhgīn təmolkeike itəmat, kən mitəpun itəmat məmə rəhan min. Kən tol min-nulan: onəkotəkəike motasəkitun netəmim; motol təwir kəm netəmim; rəhatəmat nətəligən otəkəike mətətig ləhau; itəmat netəm mətig; kən nətəligən rəhatəmat otəfəməh. Otol nəghatən min əh, tahmen-pən mə nakoatuwīn-in napən wir rəha Uhgīn.ⁿ ¹³Nian suah kit otol nat kit otəsahmenən e niganəmtitəmat, kən nikitəmat otəsahmə uəhaiən ron. Okəmə suah kit tatol tərət kəm itəmat kit, pəs in otos əm tīmīs e nīkin, məto in otəkəike maluin kən in mol təwir əm kəm suah un. Saskəlīm-iəkisən e nīkim nolən tərət rəha etəmim itəm təmol kəm ik, məto ol təwir əm kəm in, tahmen-pən əm mə lərəməre təmisaskəlīm-iəkisən nolən tərət rəhatat e nīkin, məto in təmol təwir əm kəm kitat.^o ¹⁴Nat kəike itəm otəkəike matig e nikitəmat, in nolkeikeən. Otos motuwīn-in tahmen-pən mə napən wir rəha Uhgīn. Nian onəkotolkeike itəmat min, kən tol itəmat nakoatuwa kitiah.^p ¹⁵Otos nəməlinuən rəha Kristo pəs in tətərəməre e

i 3:5-6 Rom 6:6,11; Efes 4:19; 5:3-6 j 3:8 Efes 4:25-29; 5:4 k 3:9 Efes 4:22,25
l 3:10 Efes 4:24 m 3:11 Kal 3:28 n 3:12 1 Pita 2:9 o 3:13 Efes 4:2,32
p 3:14 Rom 13:8-10

nikitəmat, məto-inu Uhgın təmaun-in itəmat məmə nakotuwa kol kitiaə, kən nakoatətig əm e nəməlinuen. Kən nian rafin otən kəm Uhgın məmə nikitəmat tətəgien o natimnat itəm in təmol kəm itəmat.^q

¹⁶ Otəgətun itəmat min e nəghatən rəha Kristo, kən moatən e nətəligən təwir kəm itəmat min məmə nəkotəkəike moatol, məsotapəsən. Otan napuən min e Naoa rəha Napuən, ne napuən min rəha niməfak, ne napuən min itəm tətisi-pən e Narmin Rəha Uhgın. Otan ilat rafin təhmen-pən e nənwiiwien kit itəm tətisi-pən e nikitəmat matuwın kəm Uhgın. Inəh e nolən min əh, pəs nəghatən wir rəha Kristo tətətig matəmegəh matəwiə wir e nikitəmat e nian min rafin.^r ¹⁷ Natimnat rafin itəm noatol, ne nəghatən min rafin itəm noatən, məto nəkotol əm e nərgi İərəməərə İesu. Kən nian rafin itəmat onəkotəkəike motən kəm Uhgın, tata rəhatat, məmə nikitəmat tətəgien o natimnat itəm İesu təmol kəm itəmat.^s

Nolən wi rəha tata, ne mama, ne nisualkələh

¹⁸ Nipitan, otisiai-in nərəməərəən rəha iəguihl min rəhatəmat, təhmen-pən əm mə pətən u in iəfak in otəkəike mol mihin.^t

¹⁹ Kən nəman, otolkeike rəhatəmat nipitagwəhl, kən motol təwir kəm ilat, məto əsotolən rəhatəmat nərəməərəən məmə otərəkin rəhatəmat nipitaguihl min.^u

²⁰ Nisualkələh, otisiai-in rəhatəmat tata ne mama, məto-inu İərəməərə rəhatat nikin otəgien o nolən əh.^v

²¹ Itəmat tata min, esotolən nalpinən taprəkis-in nəratən itəm nisualkələh koatol, məmə nikilat otahmə ron. Məto okəmə nəkoatol nəhlan elat, kən rəhalat nətəligən in otatite.^w

Nolən rəha slef ne rəhan iərəməərə

²² Slef min, nian rafin onəkotəkəike motol nəwia netəm-iasol min rəhatəmat, məto sənəmə nian əm itəm ilat koatehm itəmat lan məmə nikilat otətəgien otəmat. Məto itəmat onəkotəkəike motol wək e nikitəmat pəhrien rəha nos-ipənən nisiiəən kəm Uhgın.^x ²³ Wək naka itəm nəkoatol, otol e nikitəmat rafin təhmen-pən əm mə noatol wək rəha İərəməərə rəhatat, sənəmə noatol wək rəha etəmim əm. ²⁴ Məto-inu onəkotəkəike motitun wir məmə İərəməərə rəhatat in otos-ipa nətəuən ətuatip rəha natimnat min itəm nəkoatol ilat. Nətəuən əh Uhgın tinəmən rəkis məmə otos-ipən kəm nenətin min. ?Kən nəkotitun nat u? Nəkotol wək rəha suah inəh İərəməərə pəhrien rəhatat, in İərəməərə Kristo. ²⁵ Məto etəmim itəm tatol nolən tətət, in otos ətuatip min noan nətəuən rəhan

q 3:15 1 Kor 12:27; Efes 4:4; Fil 4:7 r 3:16 Efes 5:19 s 3:17 1 Kor 10:31; Efes 5:20
t 3:18 Efes 5:22 u 3:19 Efes 5:25 v 3:20 Efes 6:1 w 3:21 Efes 6:4 x 3:22 Efes 6:5-8

o nolən tərət, məto-inu Uhgın, in tatol tahmen-ahmen əm kəm netəmim rafın.^y

4 ¹Netəm-iasol min itəm koatərəmərə, onəkotəkəike motol tətuatip kən mahmen kəm rəhatəmat slef min, məto-inu itəmat min nəkotəkəike motitun məmə rəhatəmat min Etəm-iasol in tətətig min əpəh e nego e neai.^z

Pol təməgətun ilat

²Itəmat onəkotəkəike moatəghat-pən kəm Uhgın e nəfakən e nian rafın. Kən nian onakoatəfak, rəhatəmat nətəligən otəkəike mətətig lan, kən nian rafın aɡin nəkotəkəike moatən kəm Uhgın məmə nikitəmat tətəgien o natimnat itəm in təmöl kəm itəmat.^a ³Kən io iakolkeike məmə itəmat nəkotəkəike motəfak min otimat min, məmə Uhgın oterəh e suatip mə ekotən-iarəp nalpəkau anionən rəha Uhgın e Kristo. Məto-inu ematən-iarəp nəghatən u inu kən kahtosig-in-pən io ron e kalapus.^b ⁴Otəfak məmə iatən-iarəp nəghatən əh tətuatip kən məpiə wir tahmen əm mə ekəike mol mihin.

⁵Itəmat netəm noatəfak, pəs netəm kəsotəfakən kotehm-pən İesu e nolən min rəhatəmat, kən e nian rafın onəkotəkəike moatehm wir mə nolən, ne nəghatən min rəhatəmat in otiuw İaihlua min kotuwa o İesu.^c

⁶Itəmat nəkotəkəike moatəghat wir kəm ilat e nəghatən min əm u itəm təwir kən mətəhen, kən pəs ilat okotəto nəghatən min əh mə kotəwir. Kən itəmat onəkotəkəike motitun wir suatip min o nuhalpinən nəghatən min rəhalat itəm koatəpəh o rəhatəmat nahatətəən o İesu.^d

Pol təmahl-ipən təs mil katian olat

⁷⁻⁸Etahl-ipinə piətət etəm təwir, Tikikas, in tatimnə otəmat o nat kəiu əm məmə in otamnus nəghatən rafın rəhatimat kəm itəmat, kən in otol nikitəmat təmegəh. In piətət kit itəm io ekolkeike pik. Nian rafın in tətətul matip o nasituən lak e wək rəha İərəmərə.^e ⁹In tatimnə ilau piətət Onesimas. Nian rafın in tətəhatətə əskasik e İesu, kən itimat ekotolkeike pik in. In etəmim kit rəhatəmat. İlau okuən kəm itəmat namnusən rəha natimnat rafın ikin-u.^f

Namnun nəghatən rəha Pol təmuwin kəm ilat

¹⁰Aristakas in tətətig e kalapus itimlau min. In tətəhl-ipinə nəghatən wir kəm itəmat. Kən Mak, in pia Panapas, in min tətəhl-ipinə nəghatən wir rəhan kəm itəmat. Itəmat nənamotos rəkis rəhak nəghatən ron. Okəmə in otimnə rəhatəmat ikin, kən nakotit motuwın moatehm wir.^g

y 3:25 Rom 2:11 z 4:1 Efes 6:9 a 4:2 Efes 6:18; Fil 4:6 b 4:3 Rom 15:30; Efes 6:19
c 4:5 Efes 5:15-16 d 4:6 Efes 4:29; 1 Pita 3:15 e 4:7-8 Efes 6:21-22 f 4:9 Flm 10-12
g 4:10 Wək 12:12; 13:13; 15:37-39; 2 Tim 4:11

¹¹Kən Josua Jastas, in min tətahl-ipinə nəghatən wir rəhan kəm itəmat. E noanol min rəha Isrel itəm koatahatətə e Iesu, suah miləhal əm əh, iləhal kətəhalasitu lak o wək rəha nego rəha Uhgin. Kən suah miləhal əh, iləhal kətəhalasitu pīk lak e nian əskasik min itəm tatuwa e rəhak nəmegəhən.

¹²Epafras in rəhatəmat kit etənim, in min tətahl-ipinə nəghatən wir kəm itəmat. In etənim kit nian rafin tatol wək rəha Iesu Kristo, kən e nian rafin in tatəfak əskasik otəmat. In tatətapəh o Uhgin məmə itəmat onakoatətul əskasik kən motimətə motitun wir natimnat rafin itəm Uhgin tolkeike. ¹³Ekitun nənən kəm itəmat məmə suah u in tatol wək əskasik o nasituən etəmat, ne netəm Laotisia, ne netəm Hierapolis. ¹⁴Tokita Luk etəm kitat kotalkeike pīk, ne suah u Temas, ilau min katuahl-ipinə nəghatən wir kəm itəmat.^h

¹⁵Otahl-ipən min rəhak nəghatən wir kəm piətət ne winitat min əpəh Laotisia, ne pətan əh Nimfa, ne netəm koatəfak e nian min rafin əh rəhan ikin. ¹⁶Məto e nian onəkotafin rəkis rəhak naoa un, kən motəike motahl-ipən kəm netəm Laotisia mə ilat okotafin min kəm netənim rəha niməfak əh-ikin. Kən e nolən kitiəh min, itəmat onəkotəkəike motafin min naoa rəha netəm Laotisia. ¹⁷Kən itəmat nəkotəkəike motən-ipən kəm Akipas məmə in otəkəike mol rafin wək itəm Iəramərə rəhatat in təmos-ipən kəm in məmə otol.ⁱ

¹⁸Io Pol, iatos pen matətə əm e nelmək nəghatən u rəha nənən təwir kəm itəmat. Sotaluinən sen itəm kəməlis io lan e kalapus. Pəs Uhgin otasitu etəmat kən mawte-in rəhan nəwirən tətətig otəmat.^j